

BASISCURSUS
(geïntegreerde) Cognitieve gedragstherapie met aandacht voor
kinderen, jeugdigen en volwassenen

Hoofddocent: drs. F.E. ten Broeke

BASISCURSUS (geïntegreerde) COGNITIEVE GEDRAGSTHERAPIE met aandacht voor kinderen, jeugdigen en volwassenen

Omvang cursus: De cursus omvat 15 bijeenkomsten van 6 uur en 45 minuten exclusief pauze

Urenverdeling: 100 contacturen en 350 werkuren

Data: 6/1, 13/01, 20/01, 27/01
03/02, 10/02, 17/02
09/03, 16/03, 23/03
30/03, 06/04, 13/04,
20/04, 27/04
Reserve datum: 11/05/2016

Tijden: 09:30 uur tot 16:45 uur (inclusief 30 minuten pauze)

Lunch: De lunch wordt verzorgd door King nascholing

Plaats: Amsterdam

Hoofddocent: drs. Erik ten Broeke, klinisch psycholoog, psychotherapeut, supervisor en opleider VGCT

Projectcoördinator: King nascholing

Beoordeling: Men heeft de cursus met goed gevolg doorlopen wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Maximaal 10% van de contacttijd is verzuimd. In dat geval kan worden volstaan met het inhalen van de voor de verzuimde uren opgegeven huiswerkopdrachten. Wanneer meer dan 10% van de contacttijd, maar minder dan 20% van de contacttijd is verzuimd moeten bovendien extra opdrachten worden uitgevoerd ter compensatie van de gemiste uren. Wanneer meer dan 20% van de contacttijd is verzuimd moeten de gemiste bijeenkomsten worden ingehaald in een andere cursus. Pas na het inhalen mag, wanneer aan de andere voorwaarden is voldaan, een verklaring van geslaagd zijn worden afgegeven. Gemiste sessies moeten binnen een jaar na het einde van de cursus zijn ingehaald;
- Geslaagd zijn voor een schriftelijk toets waarin over relevante aspecten van de tijdens de cursus behandelde lesstof wordt getentamineerd;
- Geslaagd voor een casusverslag
- Geschikt zijn voor voortzetting van de opleiding tot gedragstherapeut zoals is gebleken uit inbreng en opstelling tijdens de cursus.

Inhaalopdracht: Door projectcoördinator i.o.m. hoofddocent

Toetsing: Aanwezigheid 100%
Actieve participatie bij opdrachten

Inleiding

Het gaat om een basiscursus van 100 contacturen die voldoet aan de richtlijnen die de VGCT in deze stelt. Bij de vereniging wordt erkenning (accreditatie) gevraagd. Ook zal er accreditatie bij het NVO en NIP worden aangevraagd.

Toelating

Aanmelding voor de cursus staat open voor wie:

A) afgeronde opleiding heeft in sociale wetenschappen en tevens

B) voldoende (volgens de normen van de VGCT) scholing heeft genoten in de vakken:

psychopathologie

persoonlijksleer

leerpsychologie

gespreksvaardigheden en tevens

C) werkzaam is op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg en de Jeugdzorg op zo'n manier dat er regelmatig behandelcontacten plaatsvinden met cliënten.

Wie wel voldoet aan A, maar nog niet geheel aan B kan, nadat de basiscursus al is gestart, op eigen initiatief alsnog bijscholing volgen en examen afleggen in de ontbrekende vakken.

De derde voorwaarde (C) is in feite scherper dan de VGCT vereist. Voor de Vereniging hoeft men immers pas werkzaam te zijn op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg na het voltooien van de basiscursus. De huidige opleiding stelt deze eis omdat wordt gemeend dat het vak het beste kan worden geleerd wanneer men al meteen ook in de praktijk werkzaam is.

Uitgangspunten van de basiscursus

Er wordt vanuit gegaan dat binnen cognitieve gedragstherapie twee belangrijke richtingen zijn te onderscheiden: die waarin de 'individuele case benadering' centraal staat en die waarin bij voorkeur effectief gebleken standaardbehandelingen worden toegepast. De eerste is nogal theoretisch georiënteerd ('theory-based') en zoekt aansluiting bij een experimenteel-psychologisch en leerpsychologisch kader. De tweede is betrekkelijk a-theoretisch en vooral praktisch/empirisch van aard ('evidence-based') en zoekt inspiratie in vergelijkende effectstudies. In de filosofie van de basiscursus is de toekomst van de cognitieve gedragstherapie, en in feite die van de psychotherapie, er in gelegen om beide benaderingen met elkaar te integreren.

In de cursus worden de cursisten daarom vertrouwd gemaakt met beide richtingen. Ze leren enerzijds de individuele theoretisch geïnspireerde zoekschema's toepassen die bekend staan als functie- en betekenisanalyse en als gedachterapporten maar ze maken ook alvast, deels impliciet, enigszins kennis met enkele gestandaardiseerde en op specifieke klachten gerichte interventies binnen cognitieve gedragstherapie. Het is echter voorbehouden aan de beoogde vervolgcursus om het zwaartepunt op zulke standaardprogramma's te leggen.

De gedachte achter dit 'tweesporen beleid' is, dat de huidige standaardbehandelingen nog niet trefzeker genoeg zijn om deze automatisch toe te passen zodra aan de betreffende DSM-diagnose is voldaan, terwijl de geïndividualiseerde benadering het risico inhoudt dat de therapeut te zeer in beslag wordt genomen door allerlei theoretische bespiegelingen waardoor de slagvaardigheid om te interveniëren te zeer verloren gaat. Kennis van beide richtingen lijkt een voorwaarde te zijn om de voordelen van beide benaderingen te kunnen optimaliseren en de risico's ervan te kunnen minimaliseren.

Doelstellingen van de basiscursus

De cursisten worden geacht aan het eind van de Basiscursus voldoende thuis te zijn in het toepassen van het cognitief gedragstherapeutisch proces en voldoende kennis te hebben van een aantal basale cognitief-gedragstherapeutische methodes om, onder supervisie, op verantwoorde wijze eenvoudige cognitieve gedragstherapieën te kunnen uitvoeren. Concreet leren zij de verschillende fases in het cognitief gedragstherapeutisch proces toe te passen en maken zij ook kennis met het belang van de therapeutische attitude en de kwaliteit van de therapeutische relatie.

Opzet van de basiscursus

De basiscursus volgt in grote lijnen het cognitief gedragstherapeutisch proces. De eerste bijeenkomst behelst een plaatsbepaling van de psychotherapie binnen het veld van de geestelijke gezondheidszorg,

van de cognitieve gedragstherapie binnen het veld van de psychotherapie en van de in deze basis cursus gebezigde opvatting over cognitieve gedragstherapie binnen het veld van de cognitieve gedragstherapie. Daarna wordt een aantal zittingen besteed aan de taxatiefase, zowel in praktische zin als in de theoretische wetenschappelijke achtergronden daarvan. Daarna volgen enkele bijeenkomsten over de bespreking van het behandelplan en registraties. Dan volgt een aantal zittingen over interventies en tenslotte wordt kort stilgestaan bij evaluatie en afsluiting van behandelingen en bij de therapeutische setting.

Algemene structuur van de bijeenkomsten

1. Introductie en programma
2. **Vanaf de vijfde** bijeenkomst: Presentatie van (een) casus bij toerbeurt voorbereid door twee cursist(en) (nadere afspraken worden gemaakt tijdens de eerste bijeenkomst; zie ook de beschrijving onder 'toetsing')
3. Lezing door de docent
4. Rollenspel/oefening/video
5. Nabespreken rollenspel/oefening
6. Rollenspel/oefening/video
7. Nabespreken
8. Huiswerkafspraken

Consultatie

Bij iedere bijeenkomst is de gelegenheid de docent te consulteren ten aanzien van (problemen bij) lopende of nieuwe behandelingen. Hiervoor wordt maximaal 20 minuten uitgetrokken.

Toetsing

1. Kennis wordt getoetst aan de hand van 'onverwachte' mondelinge vragen over de literatuur en/of geleerde vaardigheden de docent aan één of meer cursisten aan het begin van de bijeenkomst (antwoorden worden beoordeeld en geregistreerd).
2. MC-tentamen (30 vragen) Aan het einde van de cursus
3. Casusverslag mini n=1 . Deze dient na de cursus, ter beoordeling, naar de docent te worden gestuurd.

Inleidingen en praktische oefeningen

Korte inleidingen bij de thema's omvatten een uiteenzetting over verschijningsvormen/symptomen, leertheoretische verklaringen, betekenis en functieanalyses en mogelijkheden van behandeling.

Tijdens de cursus ligt het accent sterk op het in de praktijk (via rollenspelen aan de hand van door de docent en door de cursisten zelf ingebrachte casuïstiek) oefenen met probleemanalyses en interventies.

Aan te schaffen boeken:

- Keijsers, G.P.J., van Minnen, A. & Hoogduin, C.A.L. (red.) (2011). *Protocollaire behandelingen voor volwassenen met psychische klachten 1 en 2*. Uitgeverij Boom. ISBN: 9789461052971.
- Korrelboom, K. & Ten Broeke (2014). *Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie: Handboek voor theorie en praktijk*. Muiderberg: Coutinho. ISBN 9789046903810.
- Ten Broeke, e.a. (2008). *Cognitieve therapie de basisvaardigheden*. Amsterdam: Boom. Druk 2, ISBN 9789085065999.
- Bennett-Levy, J., e.a. (2004). *Oxford Guide to Behavioural Experiments in Cognitive Therapy*. Oxford: Oxford Press. ISBN 9780198529163.
- ***Ook in het Nederlands verschenen; Gedragsexperimenten in cognitieve therapie ISBN 9789026522253***
- Korrelboom, K. (2011). *COMET voor negatief zelfbeeld*. BSL: Houten. ISBN 9789031390557.
- Bögels, S. & Voncken, M. (2010). *Cognitieve therapie bij sociale angst*. BSL: Houten. ISBN 9789031385904.

Losse artikelen/hoofdstukken: worden verzorgd door King nascholing